

Hvorfor er vi ikke lykkedes med at forebygge MSB?

Resultater fra projektet

MSB-KULTUR.Muskel- og skeletbesvær: Har kulturen på arbejdspladsen betydning?

Støttet af Arbejds miljø forskningsfonden

v/ Lektor, ph.d. David Christiansen

Sociolog, ph.d. Dorte Raaby Andersen

Psykolog, ph.d. Kent Nielsen

Professor, ph.d. Johan Hviid Andersen

Igennem de sidste årtier har man identificeret en række biomekaniske og psykosociale arbejdsrelaterede risikofaktorer for udviklinger af muskel- og skeletbesvær (MSB). Det drejer sig om tunge løft, akavede arbejdsstillinger, hurtigt, gentagne bevægelser med arme og hænder samt psykosociale faktorer så som store krav til arbejdet og manglende kontrol.

Dette har medført en række forbyggende tiltag og interventionsundersøgelser, som dog kun har vist beskeden effekt. Det kunne tyde på, at nedsat arbejdsevne og sygefravær grundet MSB skal forstås og forebygges ud fra et bredere perspektiv. En række studier fra England, hvor de samme grupper af medarbejdere fra 28 forskellige lande udfyldte samme spørgeskema om MSB og arbejdsbelastninger fandt en markant forskel mellem de enkelte lande, som **ikke** kunne forklares af de traditionelle biomekaniske og psykosociale risikofaktorer. Disse fund tyder på, at kulturelle forskelle på tværs af grupper og lande har en stor og tidligere upåagtet betydning for forekomsten og graden af MSB. Tidligere forskning indenfor ulykkesområdet har i flere år diskuteret begrebet sikkerhedsklima og fundet at et godt klima, herunder god ledelse, kan forebygge arbejdsulykker. Vi har i en dansk undersøgelse forsøgt at etablere begrebet 'MSB-kultur', som bl.a. dækker over den måde, hvorpå ledere og ansatte forstår og håndterer MSB på arbejdspladsen. Vi har konkret undersøgt ansatte på danske slagterier og ansatte i hjemmeplejen og på plejehjem. Disse brancher er anvendt som to eksempler på brancher med høj forekomst af MSB og traditionelt med mange fysiske belastninger. De ansatte har udfyldt spørgeskemaer og der er foretaget observationer og interview med en række ledere og ansatte.

I denne workshop vil vi diskutere vores resultater og drøfte hvorvidt og hvordan kulturen på arbejdspladsen kan inddrages i det forebyggende arbejde overfor MSB.